

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/587/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414214392
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6414214392.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobkyne A. U., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom M. F. XXX, XXX XX M. F., proti žalovanému POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zrušenie rozhodcovského rozsudku a o odklad jeho vykonateľnosti, na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 5C/212/2014-66 zo dňa 18. 05. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom **p o t v r d z u j e**.
Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. 1. Okresný súd Žiar nad Hronom ako súd prvej inštancie (ďalej aj „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 18. 05. 2015 zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, spisová značka SR 02444/2014 zo dňa 20.10.2014 (prvý výrok). Zároveň odložil vykonateľnosť uvedeného rozhodcovského rozsudku (druhý výrok). Žalobkyni náhradu trov konania nepriznal (tretí výrok).

1. 2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, žalobkyňa sa žalobou domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. Bratislava sp. zn. SR 02444/14 zo dňa 20.10.2014 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“) a zároveň žiadala odložiť vykonateľnosť uvedeného rozhodcovského rozsudku. Konštatovala, že v zmysle rozhodnutia rozhodcovského súdu bola zaviazaná zaplatiť žalovanému sumu 56,37 €, ako aj známy úrok vo výške 95,77 €, známy úrok z omeškania vo výške 42,44 €, ako aj ďalšie finančné plnenia. Zároveň poukázala na to, že rozhodcovské konanie trpí vadou absencie právomoci Stáleho rozhodcovského súdu, a to z toho dôvodu, že rozhodcovská doložka je podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka neplatná ako neprijateľná zmluvná podmienka, nakoľko nemala možnosť sa skutočne oboznámiť s podmienkami konania a vnútornými predpismi rozhodcovského súdu, a preto tieto zmluvné podmienky považuje za neprijateľné. Zrušiť rozhodcovský rozsudok žiadala s poukazom na ustanovenie § 40 ods. 1 písm. c/ Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, nakoľko popierala platnosť rozhodcovskej doložky. Uviedla, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, nemohla ovplyvniť jej obsah, a akceptácia zmluvy bola podmienkou poskytnutia úveru. Bola toho názoru, že úver jej bol poskytnutý ako spotrebiteľke mimo jej podnikateľskej činnosti alebo povolania, a preto sa jedná bezpochyby o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalobkyňa žiadala zrušiť rozhodcovský rozsudok aj v zmysle § 40 ods. 1 písm. j/ Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní z dôvodu, že pri rozhodovaní boli porušené Všeobecne záväzné predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Poukázala na to, že uzavretá zmluva o úvere neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, resp. tento údaj v nej nie je vyplnený tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 4 ods. 2 písm. j/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto treba

uvedenú zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Konštatovala, že nie je pravdou, že by si úver brala na účel povolania, nakoľko v tom čase dlhodobo nepracovala a bola na dôchodku.

1. 3. V ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na vyjadrenia strán sporu, na vykonané dokazovanie a uviedol presné znenia zákonných ustanovení (§ 4 ods. 1, 2 a 3, § 40 ods. 1 a 2, § 41 ods. 1 Zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, účinného v čase vydania rozhodcovského rozsudku, § 52, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 a 6, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, a § 1 ods. 1 a 2, § 2, § 9 ods. 1, 2 a 6, § 11 ods. 1 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, účinného v čase vydania rozhodcovského rozsudku) a konštatoval, že „z vykonaného dokazovania má za preukázané, že účastníci konania uzatvorili Zmluvu o úvere dňa 23.12.2011, v zmysle ktorej žalovaný poskytol žalobkyni finančnú sumu 350 € a žalobkyňa sa zaviazala žalovanému vrátiť túto sumu, zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 325 €, t. j. spolu 672 € v 12 mesačných splátkach po 56 €, počnúc dňom 01. 02. 2012 na účet veriteľa, špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. V zmluve o úvere žalobkyňa prehlásila, že finančné prostriedky sú jej poskytnuté na výkon povolania.“ Zároveň konštatoval, že „dňa 23.12.2011 účastníci konania uzatvorili aj Rozhodcovskú zmluvu, kde v zmysle článku I sa konštatuje, že rozhodcovským súdom na účely tejto zmluvy sa rozumie Stály rozhodcovský súd, zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35922761. V zmysle čl. I bod 2 rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovským konaním sa na účely tejto zmluvy rozumie konanie pred Stálym rozhodcovským súdom podľa čl. I. bod 1 tejto zmluvy, vedené podľa procesných ustanovení rozhodcovského poriadku, štatútu a ostatných predpisov rozhodcovského súdu, platných a účinných v čase začatia rozhodcovského konania za použitia príslušných ustanovení Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v znení neskorších predpisov. V zmysle čl. II. bod 1 zmluvy všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienek alebo zabezpečujúcej uvedení úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené:

a/ pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde, alebo

b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu.

Stály rozhodcovský súd, zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35922761 v konaní s ustanoveným rozhodcom JUDr. Miroslavom Ráčom rozhodol rozsudkom sp. zn. SR 02444/2014 dňa 20.10.2014. V zmysle uvedeného rozhodcovského rozsudku bola žalobkyňa (v rozhodcovskom konaní žalovaná) povinná zaplatiť žalovanému (v rozhodcovskom konaní žalobcovi) istinu vo výške 56,37 €, známy úrok vo výške 95,77 €, známy úrok z omeškania vo výške 42,44 €, poplatok vo výške 218,96 €, úrok vo výške 32 % ročne zo sumy 56,37 € od 04. 06. 2014 do zaplataenia a úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 275,33 € od 04. 06. 2014 do zaplataenia, trovy mediačného konania vo výške 153,75 € a poplatok a upomienky vo výške 28 €, trovy rozhodcovského konania vo výške 202,10 €, a to v mesačných splátkach po 100 €, splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci na účet žalovaného (v rozhodcovskom konaní žalobcu) s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k poslednému dňu v mesiaci, nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia až do úplného zaplataenia dluhu, a to pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplataenia čo i len jednej splátky riadne a včas.“ Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že „z výpovede žalobkyne na pojednávaní vyplynulo, že nemala možnosť oboznámiť sa, ako prebieha konanie pred rozhodcovským súdom, všetky listiny boli vopred pripravené, bola jej daná len kopa papierov. Nebola upozornená na to, že sa jedná o dve zmluvy. Uviedla, že nie je pravdou, že by si úver brala na účel povolania tak, ako je označené v zmluve krížikom, nakoľko v tom čase dlhodobo nepracovala a bola na starobnom dôchodku, všetko krížikovala obchodná zástupkyňa, ktorá jej nevysvetlila, prečo krížikuje políčko, kde je ako účel úveru uvedené povolanie, pretože pokiaľ sa jej ona pýtala, aký má príjem, žalobkyňa jej uviedla, že je na starobnom dôchodku a iný príjem nemá, pretože v tom čase nikde nepracovala. Obchodná zástupkyňa jej nevysvetlila, prečo zaškrtnáva uvedené políčko, len skonštatovala, že to všetko musí zaškrtnúť. Z výpovede žalobkyne vyplynula aj tá skutočnosť, že nemala vedomosť o tom, že vlastne podpisuje zvlášť aj rozhodcovskú zmluvu, pretože obchodná zástupkyňa jej dala podpísať všetky listiny pokope, nevysvetlila jej, čo má podpisovať, nakoľko všetko v rozhodcovskej zmluve, čo sa vyplňalo, vyplňala obchodná zástupkyňa, pričom jej nebolo vysvetlené, čo je rozhodcovská zmluva a nemohla si vybrať ani konkrétny rozhodcovský súd. Zároveň ju obchodná zástupkyňa informovala o tom, že pokiaľ nepodpíše rozhodcovskú zmluvu, tak jej úver vo výške 350 € nedajú. Následne jej obchodná zástupkyňa priniesla peniaze domov.“

1. 4. Následne súd prvej inštancie poukázal na to, že definíciu spotrebiteľskej zmluvy a definíciu dodávateľa a spotrebiteľa uvádza § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že „z uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj Zákona č. 129/2010 Z.z., v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere jednoznačne vyplýva definičný rozdiel medzi spotrebiteľským úverom a spotrebiteľskou zmluvou, keď spotrebiteľská zmluva je pojmom širším. Z uvedeného potom plynie, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona č. 129/2010 Z. z. je súčasne spotrebiteľskou zmluvou. Aj z ustanovenia § 1 ods. 8 Zákona č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka, ani osobitných predpisov. Ustanovenie § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka pre účely vymedzenia pojmu spotrebiteľ nezakotvuje podmienku uzavretia spotrebiteľskej zmluvy na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, zakotvuje len jedinú podmienku, a to aby fyzická osoba pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (spotrebiteľskou zmluvou je v zmysle § 52 ods. 1 OZ každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom). Občiansky zákonník teda definuje pojem „spotrebiteľ“ podstatne širšie oproti legálnej definícii tohto subjektu v lex specialis, konkrétne v ustanovení § 2 písm. a/ Zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého je spotrebiteľom len taká fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Zo Zmluvy o úvere, uzatvorenej medzi účastníkmi konania dňa 23. 12. 2011 vyplýva, že žalobkyňa má postavenie spotrebiteľky, nakoľko pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka), pričom žalobkyňa má postavenie spotrebiteľky aj v zmysle § 2 písm. a/ Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Aj keď v úverovej zmluve je zaškrtnuté políčko poskytnutia účelu finančných prostriedkov na povolanie, je zrejmé, že žalobkyňa v čase uzatvárania predmetnej zmluvy žiadne povolanie nevykonávala, bola na starobnom dôchodku, ktorá skutočnosť vyplýva aj zo žiadosti o úver, z ktorej je zrejmé, že žiadateľ je dôchodca, ktorá žiadosť o úver predchádzala uzavretiu zmluvy o úver. Súdu zo súdnej praxe je známe, že žalovaný políčko povolanie zaškráva aj v mnohých iných prípadoch vtedy, keď reálne spotrebiteľ žiadne povolanie nevykonáva. Súd preto konštatuje, že uzatvorením Zmluvy o úvere vznikol právny vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, založený spotrebiteľskou zmluvou, t. j. vzťah spotrebiteľský a zároveň je možné definovať uvedený vzťah ako vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý bol poskytnutý formou pôžičky (§ 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z., účinný v čase uzavretia zmluvy).“

1. 5. Prvoinštančný súd poukázal i na to, že uvedený záver o postavení žalobkyne ako spotrebiteľky zohľadnil i pri posudzovaní námietky miestnej nepríslušnosti konajúceho súdu vznesenej žalovaným, a keďže v prejednávanej veci je predmetom konania zrušenie rozhodcovského rozsudku na základe žaloby žalobkyne ako spotrebiteľky, na prejednanie a rozhodnutie sporu je daná právomoc okresného súdu určeného podľa bydliska žalobkyne, t.j. Okresného súdu Žiar nad Hronom.

1. 6. V ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutia sa súd prvej inštancie venoval predmetnej rozhodcovskej zmluve. V tejto súvislosti uviedol: „Rozhodcovskú zmluvu, koncipovanú v takom znení, ako bola založená do súdneho spisu súd posúdil ako neprijateľnú, a to s poukazom na ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka, teda absolútne neplatnú, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou skutočnosťou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy je skutočnosť, že so spotrebiteľkou nebola individuálne dojednaná. Skutočnosť, že dohoda zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu netvorila súčasť všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ale bola uzavretá vo forme samostatnej rozhodcovskej zmluvy v ten istý deň, ako zmluva o úvere, ešte neodôvodňuje záver, že táto dohoda bola individuálne dohodnutá a svedčí o vôli žalobkyne pristúpiť na túto osobitnú zmluvnú podmienku. Povahu formulárovej zmluvy totiž majú nielen Všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variánt zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Tomuto typu zmluvy nasvedčuje aj vyhotovenie rozhodcovskej zmluvy v danej veci, ktoré má povahu formulára, obdobného tomu, ktorého prostredníctvom zmluvné strany uzavreli samotnú zmluvu o úvere, keď je tvorené predtlačnými údajmi, identifikujúcimi veriteľa, prázdnyimi kolónkami pre vpísanie osobných údajov dlžníka, a potom už len predtlačnými dojednaniami, špecifikujúcimi konkrétny rozhodcovský súd, pričom žalobkyňa nemala možnosť výberu iného rozhodcovského súdu. Dojednanie zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu by malo charakter individuálnej zmluvnej podmienky vtedy, ak by žalovaný predložil žalobkyňi návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takej podobe, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že žalobkyňa mal možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní bez toho, aby svojim rozhodnutím ovplyvnila uzatvorenie samotnej zmluvy o úvere, nakoľko z výpovede samotnej žalobkyne vyplynulo, že jej bolo oznámené,

že v prípade nepodpisania rozhodcovskej zmluvy by nemohla čerpať poskytnuté finančné prostriedky, pričom žalobkyni by museli byť poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva, uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. V danom prípade z návrhu rozhodcovskej zmluvy nevyplýva, že spotrebiteľ mal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej rozhodcovskej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Rozhodcovská zmluva navyše nebola napriek jej formulácii skutočne alternatívnou. Veriteľ podaním návrhu na začatie konania na rozhodcovský súd uskutočnil výber, predpokladaný v čl. II. rozhodcovskej zmluvy. Po tomto výbere už žalobkyňa nemala faktickú možnosť podať návrh na začatie konania pred všeobecným súdom, musela sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý súdny proces pred nezávislým a nestranným súdom. Spornosť vo vyvážení vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú zmluvu, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v predtlačenej časti rozhodcovskej zmluvy je vopred určený konkrétny jediný rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený v rozhodcovskom konaní spory, vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Takouto formuláciou rozhodcovskej zmluvy bolo žalobkyni absolútne odňaté právo slobodnej voľby uplatnenia či bránenia svojho práva nielen medzi všeobecným súdom a rozhodcovským súdom, no aj právo slobodného výberu konkrétneho rozhodcu či rozhodcovského súdu, ktorý by spor z danej spotrebiteľskej zmluvy podľa voľby spotrebiteľa rozhodol. Takéto zmluvné dojednanie reálne vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa, keď nemožno navyše opomínať, že ak je rozhodcovská zmluva súčasťou viacerých formulárov, predložených spotrebiteľovi na podpis, navyše uzatvorená nie v čase „zvýšenej bdlosti“ spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu, vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ nepoukáže na jej nekalosť, či už v dôsledku svojej nevedomosti či nečinnosti. Pri ochrane spotrebiteľa preto v súvislosti s rozhodcovskou zmluvou je nevyhnutné, aby spotrebiteľ mal možnosť požiadať všeobecný súd o ochranu, okrem ak si rozhodcovský súd osobitne nevyjednal (výslovne si ho želal). Vzhľadom na uvedené skutočnosti právomoc rozhodcovského súdu na vydanie rozhodcovského rozsudku bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, čo je dôvodom pre zrušenie rozhodcovského rozsudku.“

1. 7. Okrem toho považoval prvostupňový súd za potrebné poukázať aj na to, že „samotná zmluva o úvere nespĺňa všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 10 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z., účinného v čase uzavretia zmluvy). Zmluva neobsahuje uvedenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/), úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. i/), ročnú percentuálnu mieru nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/), priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. y/). Vzhľadom na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje uvedené obligatórne náležitosti, je nutné ju považovať v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ Zákona č. 129/2010 Z. z., účinného v čase uzavretia zmluvy, za bezúročnú a bez poplatkov, ktorá skutočnosť nebola zohľadnená v rámci rozhodcovského konania.“

1. 8. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že „z vykonaného dokazovania má za preukázané, že v danej veci je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. c/ a j/ Zákona č. 244/2002 Z. z., nakoľko žalobkyňa popierala platnosť rozhodcovskej zmluvy, a zároveň pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Žalobkyni bol doručený rozhodcovský rozsudok dňa 01.12.2014, pričom žalobu na súd podala dňa 16.12.2014, čiže v zákonom stanovenej lehote 30 dní (§ 41 ods. 1 Zákona č. 244/2002 Z. z.).“ Preto žalobe žalobkyne vyhovel a rozhodcovský rozsudok zrušil.

1. 9. V závere odôvodnenia rozhodnutia vo veci samej súd prvej inštancie poukázal na to, že „ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť (§ 40 ods. 2 Zákona č. 244/2002 Z. z.). Vzhľadom na to, že napadnutý rozsudok je právoplatný a vykonateľný, vzniká reálna hrozba exekučného konania, a preto súd návrhu žalobkyne vyhovel a odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku.“

1. 10. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil aplikáciu v tej dobe platného a účinného ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého vyplývalo, že účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalobkyňa síce mala v konaní plný úspech, avšak trovy konania si neuplatnila a preto jej prvoinštančný súd náhradu trov konania nepriznal.

2. 1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2. 2. V odôvodnení odvolania poukázal na to, že podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka je neprijateľnou podmienkou dojednanie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Je nepochybné, že rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka dohodnutá medzi ním a žalobkyňou je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Už len z tohto pohľadu rozhodcovská zmluva nevyžaduje od žalobkyne, aby spory so žalovaným riešila výlučne v rozhodcovskom konaní. Ak by ani takto koncipovaná rozhodcovská doložka nebola v prípade spotrebiteľských vecí zo strany súdov akceptovaná, znamenalo by to pre neho ako dodávateľa len jedinú, a to úplné znemožnenie využitia rozhodcovského konania. Pritom je zrejmé, že z ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka v žiadnom prípade nevyplýva úmysel zákonodarcu zakázať rozhodcovské konanie úplne, ale iba ho obmedziť.

2. 3. Žalovaný ďalej v odôvodnení odvolania namietal, že v tomto prípade bola rozhodcovská zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a ním na samostatnom liste papiera, oddelene od samotnej zmluvy o úvere. Zároveň uviedol, že uzavretie zmluvy o úvere nebolo podmienené uzavretím rozhodcovskej zmluvy.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, pretože prvoinštančný súd vo veci úplne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

4. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobkyne k jeho odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolanie žalovaného bolo podané ešte za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p“), ktorý bol ku dňu 01. 07. 2016 zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť nový procesnoprávny kódex - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý v prechodných ustanoveniach, v § 470 ods. 1 uvádza: „Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.“ Z citovaného ustanovenia vyplýva, že vzhľadom na skutočnosť, že rozhodovanie o odvolaní prebieha už v dobe účinnosti CSP, bolo potrebné na odvolacie konanie aplikovať príslušné ustanovenia CSP s poukazom na ustanovenie § 470 ods. 2 veta prvá CSP, v zmysle ktorého „právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti CSP, zostávajú zachované.“

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. 1. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. 2. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je nielen veľmi podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

9. Odvolací súd konštatuje, že žalovaný v odvolaní de facto neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, okolnosti alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania prvoinštančného súdu a s ktorými by sa prvoinštančný súd skutkovo a právne náležitým a vecne správnym spôsobom nevysporiadal.

10. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (v súlade s citovaným § 387 ods. 2 CSP) uvádza, že súd prvej inštancie podrobil podľa ním presne špecifikovaný zákonných ustanovení podrobnej analýze jednak samotnú rozhodcovskú zmluvu, ale i predmetnú zmluvu o úvere. Úplne jasným, zrozumiteľným, presvedčivým a logickým spôsobom vysvetlil, prečo predmetnú rozhodcovskú zmluvu, resp. rozhodcovskú dohodu nemožno považovať za individuálne dohodnutú a to i napriek skutočnosti, že bola vyhotovená ako samostatná listina. Odvolací súd sa s týmito jeho závermi v celom rozsahu stotožňuje. Rovnako jasným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, prečo s ohľadom na okolnosti jej uzatvárania ju nemožno z hľadiska spotrebiteľa považovať za alternatívnu, respektíve za nevýhradnú. Rovnako jasným, zrozumiteľným a logickým spôsobom vysvetlil, prečo i samotnú zmluvu o úvere považuje za zmluvu, ktorá je bezúročná a bez poplatkov. Za situácie, keď dospel k správne mu záveru, že rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka, ktorá bola podkladom pre vydanie predmetného rozhodcovského rozsudku je neplatná, nemohol rozhodnúť inak, ako žalobe žalobkyne vyhovieť a teda predmetný rozhodcovský rozsudok zrušiť a zároveň vysloviť odklad jeho vykonateľnosti.

11. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

12. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná a preto jej podľa § 396 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobkyňa si však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a keďže existenciu jej trov odvolacieho konania nemal odvolací súd preukázanú ani zo spisu, náhradu trov odvolacieho konania jej nepriznal.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).